

§ 33

Revidering av Riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser

Dnr 2023-000045

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige antog 2021-06-23, § 72, riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser. Därefter har ett behov av revidering av riktlinjen uppstått. Skadegörelse av kommunens egendom är ett problem som orsakar stora kostnader för kommunen. Syftet med denna riktlinje är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i kommunens samtliga verksamheter. Riktlinjen anger dels hur inträffade fall av skadegörelse ska hanteras, dels hur kommunens verksamheter ska arbeta förebyggande gentemot skadegörelse. Målet är att begränsa kostnaderna för kommunen men även att skadegörelsen på kommunala byggnader och platser ska minska.

Den nya reviderade riktlinjen gäller i samtliga av kommunens verksamheter.

Riktlinjen kompletteras av en rutin för kommunförvaltningens arbete som enligt av kommunfullmäktige antagen "Struktur för styrdokument" kommer att beslutas av kommunledningsgruppen.

Förslag till reviderad riktlinje har tagits fram av kommunjuristen i samråd med Samordningsgruppen för Rådet för trygghet och folkhälsa.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har berett ärendet och föreslår kommunstyrelsen besluta enligt ovanstående.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse av kommunjurist, daterad 2022-02-13

Förslag till reviderad riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser

Nuvarande finns på svedala.se i Författningssamlingen

Protokollsutdrag Ksau 2023-03-02 § 23

§ 23

Revidering av Riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser

Dnr 2023-000045

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige antog 2021-06-23, § 72, riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser. Därefter har ett behov av revidering av riktlinjen uppstått. Skadegörelse av kommunens egendom är ett problem som orsakar stora kostnader för kommunen. Syftet med denna riktlinje är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i kommunens samtliga verksamheter. Riktlinjen anger dels hur inträffade fall av skadegörelse ska hanteras, dels hur kommunens verksamheter ska arbeta förebyggande gentemot skadegörelse. Målet är att begränsa kostnaderna för kommunen men även att skadegörelsen på kommunala byggnader och platser ska minska.

Den nya reviderade riktlinjen gäller i samtliga av kommunens verksamheter.

Riktlinjen kompletteras av en rutin för kommunförvaltningens arbete som enligt av kommunfullmäktige antagen "Struktur för styrdokument" kommer att beslutas av kommunledningsgruppen.

Förslag till reviderad riktlinje har tagits fram av kommunjuristen i samråd med Samordningsgruppen för Rådet för trygghet och folkhälsa.

Kommunjurist redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse av kommunjurist, daterad 2022-02-13

Förslag till reviderad riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser

Nuvarande finns på svedala.se i Författningssamlingen

SVEDALA KOMMUN

Pernilla Hedetoft
Kommunjurist
Pernilla.Hedetoft@svedala.se

Tjänsteskrivelse
2023-02-13
Diarienummer: KS 2023-000045

Revidering av riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser.

Sammanfattning av ärende

Kommunfullmäktige antog 2021-06-23, § 72, riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser. Därefter har ett behov av revidering av riktlinjen uppstått. Skadegörelse av kommunens egendom är ett problem som orsakar stora kostnader för kommunen. Syftet med denna riktlinje är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i kommunens samtliga verksamheter. Riktlinjen anger dels hur inträffade fall av skadegörelse ska hanteras, dels hur kommunens verksamheter ska arbeta förebyggande gentemot skadegörelse. Målet är att begränsa kostnaderna för kommunen men även att skadegörelsen på kommunala byggnader och platser ska minska.

Den nya reviderade riktlinjen gäller i samtliga av kommunens verksamheter.

Riktlinjen kompletteras av en rutin för kommunförvaltningens arbete som enligt av kommunfullmäktige antagen "Struktur för styrdokument" kommer att beslutas av kommunledningsgruppen.

Förslag till reviderad riktlinje har tagits fram av kommunjuristen i samråd med Samordningsgruppen för Rådet för trygghet och folkhälsa.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse av kommunjurist, daterad 2022-02-13.

Förslag till reviderad riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser.

Bakgrund och skälen för beslut

Skadegörelse av kommunens egendom är ett problem som orsakar stora kostnader för kommunen. Kommunfullmäktige har tidigare, 2021-06-23, § 72, antagit riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser. Därefter har det uppstått behov bland kommunens olika verksamheter av revidering av riktlinjen samt ett förtydligande kring vad som särskilt gäller kring skadegörelse av barn/elev och polisanmälan.

Av den ovan nämnda anledningen har riktlinjen reviderats enligt liggande förslag. Därtill kommer det av kommunledningsgruppen antas en särskild rutin för kommunförvaltningens arbete i samband med skadegörelse på kommunala byggnader och platser.

SVEDALA KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2023-02-13

Diarienummer: KS 2023-000045

Syftet med denna riktlinje är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i kommunens samtliga verksamheter. Riktlinjen anger dels hur inträffade fall av skadegörelse ska hanteras, dels hur kommunens verksamheter ska arbeta förebyggande gentemot skadegörelse. Målet är att begränsa kostnaderna för kommunen men även att skadegörelsen på kommunala byggnader och platser ska minska.

När man ska bedöma barns skadeståndsansvar är det viktigt att hålla koll på barnets ålder eftersom skadeståndsansvaret i olika grad utgår beroende på vilken ålder barnet har. Den som är över arton år ska bedömas utifrån reglerna för vuxna skadevällare och någon jämkning är i sådana fall inte aktuell. Den som är under femton år brukar i regel behandlas mildare än den som är mellan femton och arton. Om barnet är under femton år är bedömningen mer objektiv än vad den är för vuxna och ju yngre barnet är desto mindre betonas vad skadevällaren har insett eller borde ha insett.

Vid brott i skolmiljö är det rektor som ska fatta beslutet om en polisanmälan ska göras eller ej. Det föreligger inget hinder för rektor att göra en polisanmälan även i de fall där eleven som misstänks ha utfört handlingen är under femton år men det finns heller inget som säger att polisanmälan måste göras utan man får se till varje enskilt ärende för sig. I vissa fall kan det vara befogat att polisanmäla, i andra fall inte – det viktiga är att man utgår ifrån en samlad bedömning.

Utgångsläget vid bedömningen av vilka åtgärder skolan vidtar bör i första hand vara omsorgen om elevens bästa. Grundtanken i svensk rätt är att ansvaret för att lämpliga åtgärder vidtas mot barn och ungdom som begår brott i första hand vilar på socialtjänsten, inte på rättsväsendet. Ju yngre barnet är desto starkare skäl talar för att socialtjänsten vidtar de åtgärder som behövs i relation till barnets bästa. En polisanmälan ska inte användas som en form av sanktion mot barnet och ska inte ses som ett straff i sig utan som en information till en annan myndighet som har att agera utifrån sina ramar. Skolan ska inte göra några utredningsåtgärder som kan ligga inom polisens verksamhet. Det innebär att skolan endast objektivt ska beskriva händelsen som föranleder anmälan och i övrigt göra vad som krävs enligt skollag, likabehandlingsplan och övriga lokala handlingsplaner.

Om ett barn under femton år polisanmäls så händer det oftast inget rent straffrättsligt. I stället finns det andra saker som talar för att man ska göra en polisanmälan. Det kan till exempel vara brottsförebyggande och tydligt visa vad samhället anser är en oacceptabel handling. Det är viktigt att också notera att en polisanmälan kan påverka både de vuxnas syn på barnet och barnets egen självbild samt verka stigmatiserande. En polisanmälan bör därför inte göras godtyckligt eller slentrianmässigt.

Om skadegörelsen är av större omfattning bör polisanmälan dock ske regelmässigt oavsett om gärningsman är känd eller inte och oavsett elevens ålder.

Avslutningsvis är en polisanmälan inte en förutsättning för skadeståndsskyldigheten. Händelsen måste alltså inte ha polisanmälts för att skadestånd ska kunna utkrävas. Däremot kan en polisanmälan behövas som underlag för

SVEDALA KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2023-02-13

Diarienummer: KS 2023-000045

till exempel försäkringsbolaget som ska betala ut ersättning för reparationer och dylikt.

När en skada orsakas av någon som inte har fyllt 18 år skall enligt lagen hänsyn tas till dennes ålder och utveckling, om ansvarsförsäkring finns, handlingens art, andra ekonomiska avseenden och övriga omständigheter. Skadeståndet skall bestämmas till vad som kan anses vara skäligt med hänsyn till dessa omständigheter. Då man ska bedöma barnets eller ungdomens utveckling tar man främst hänsyn till åldern, den psykiska mognaden och den intellektuella utvecklingen. Om skadeståndsskyldighet uppkommer kan skadeståndet jämkas, det vill säga sättas ned. Det finns inga lagstadgade beloppsgränser eller procentsatser för hur ett skadestånd exakt ska eller kan jämkas i förhållande till barnets ålder. Däremot har ett flertal kommuner antagit beloppstabeller med angivna procentsatser utifrån ålder för hur en sådan jämkning kan göras. Det finns i kommunen ett behov av ett förtydligande i frågan om eventuell jämkning av skadeståndsansvaret och en beloppstabell har därför föreslagits i enlighet med den föreslagna revideringen av riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser.

Kommunens samtliga verksamheter och de kommunala bolagen ska främja tryggheten i samhället och arbeta förebyggande för att motverka skadegörelse. Detta arbete ska regelbundet följas upp.

Arbetssätt kring påträffad skada inom utbildningsverksamheten samt övrig kommunal verksamhet beskrivs i rutin för kommunförvaltningens arbete i samband med skadegörelse på kommunala byggnader och platser som antas av kommunledningsgruppen.

Barnkonsekvensanalys – prövning av barnets bästa

Beslut som rör barn ska föregås av en bedömning om barns rättigheter tillvaratagits i enlighet med barnkonventionen. Svedala kommun har implementerat nya arbetssätt för att säkerställa att kommunen lever upp till barnkonventionen. Barns rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser som rör barn och syftar till att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet. Inför beslut om revidering av riktlinje vid skadegörelse på kommunala byggnader och platser har Svedala kommun gjort en prövning av barnets bästa.

Beslut skickas till

Samtliga nämnder

Riktlinje för skadegörelse på kommunala byggnader och platser

antagen av kommunfullmäktige 2023-02-XX, § XXX

Gäller från
2023-XX-XX

Syfte, mål och giltighet

- § 1 Skadegörelse av kommunens egendom är ett problem som orsakar stora kostnader för kommunen. Syftet med denna riktlinje är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i kommunens samtliga verksamheter.
- § 2 Riktlinjen anger dels hur inträffade fall av skadegörelse ska hanteras, dels hur kommunens verksamheter ska arbeta förebyggande gentemot skadegörelse. Målet är att begränsa kostnaderna för kommunen men även att skadegörelsen på kommunala byggnader och platser ska minska.
- § 3 Riktlinjen gäller samtliga av kommunens verksamheter.

Vad är skadegörelse?

- § 4 Skadegörelse är att förstöra eller skada fast eller lös egendom till men för annans rätt till egendomen. Till skadegörelsebrott ingår skadegörelse på byggnader, fordon, möbler, fönster, gatlyktor, klotter med mera.
- § 5 Brottet skadegörelse regleras i 12 kap. 1 § brottsbalken (1962:700). Straffet för skadegörelse är böter eller fängelse i högst två år. Skadegörelse kan även vara ringa eller grov. Dessa brott regleras i 12 kap. 2 § respektive 12 kap. 3 § brottsbalken. Den som begår grov skadegörelse kan dömas till fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

Ersättning för skadegörelse (skadestånd)

- § 6 Skadeståndslagen (1972:207) innehåller bestämmelser om när ersättningsansvar föreligger.
- § 7 Skadestånd för skada på egendom kan krävas av den som bevisligen orsakat skadan genom uppsåt eller vårdslöshet.
- § 8 Uppsåt är det när gärningspersonen (skadevällaren) inser att det gärningspersonen gör kommer att vara en brottslig handling men att insikten inte hindrar gärningspersonen från att genomföra brottet.

- § 9 Om vårdslöshet kan allmänt sägas att vårdslöshet (oaktsamhet) i juridisk mening föreligger om gärningspersonen inte uppträtt på ett sådant sätt som en förnuftig och hänsynsfull person i samma ålder och med samma förutsättningar skulle ha uppträtt.
- § 10 Skador som orsakats genom rena olyckshändelser får den skadelidande i allmänhet själv bära risken för.

Särskilt om barns skadeståndsansvar

- § 11 Barns skadeståndsansvar regleras i 2 kap. 4 § skadeståndslagen. Enligt bestämmelsen ska barnet som vållat sakskada innan barnet fyllt arton år ersätta skadan i den mån det är skäligt med hänsyn till ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden samt övriga omständigheter.
- § 12 Skadeståndsansvar kan inträda redan i fyra till fem års åldern och utvidgas successivt med stigande ålder och utveckling. Ungdomar över femton år bär som huvudregel fullt skadeståndsansvar. Täcks skada av ansvarsförsäkring är jämkning inte aktuell, oavsett barnets ålder.
- § 13 Skador som barn orsakar genom brott ska ersättas av förälder som har vårdnaden om barnet enligt fördelning som framgår av 3 kap. 5 § skadeståndslagen. Har barnet två vårdnadshavare är dessa solidariskt ersättningsskyldiga. Med solidariskt skadeståndsansvar menas att båda vårdnadshavarna gemensamt eller var för sig kan avkrävas ersättning.

Ansvar, ersättning och beloppsgränser (beloppstabell)

- § 14 Om en person genom uppsåt eller oaktsamhet orsakat skada på kommunal egendom (byggnader med mera) ska den personen ersätta kommunen för de kostnader som uppstått på grund av skadegörelsen. Detta gäller även barn.
- § 15 Om det inte finns en ansvarsförsäkring så finns det ingen nedre åldersgräns för skadeståndsskyldighet, men ett barn ska inte behöva svara för sina handlingar i samma utsträckning som en vuxen.
- § 16 Av skadeståndslagen framgår att minderårig ska ersätta skada som denne har gett upphov till såvida det är skäligt. Skälighetsbedömningen grundar sig bland annat på den minderåriges ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet och de ekonomiska förhållandena i övrigt samt övriga omständigheter.

§ 17 Skadeståndsbeloppet för minderåriga kan reduceras enligt följande tabell:

Årskurs	Vid avsiktlig skada	Vid oaktsamhet	Vid förlust
F-3	50 % av skadan betalas	30 % av skadan betalas	30 % av skadan betalas
4-6	75 % av skadan betalas	50 % av skadan betalas	50 % av skadan betalas
7-9	90 % av skadan betalas	75 % av skadan betalas	75 % av skadan betalas
Gymnasiet omyndig elev	Hela skadan betalas	90 % av skadan betalas	90 % av skadan betalas
Gymnasiet myndig elev	Hela skadan betalas	Hela skadan betalas	Hela skadan betalas

Förebyggande åtgärder

- § 18 Det viktigaste när det gäller att motverka skadegörelse är att arbeta förebyggande med trygghet och studiero.
- § 19 Enligt 5 kap. 5 § skollagen (2010:800) ska varje skolenhet utarbeta ordningsregler i samverkan med elever. Elevernas delaktighet skapar förutsättningar för förståelse och acceptans hos eleverna och därmed ökar chanserna att reglerna efterlevs.
- § 20 Skolans rektor har det yttersta ansvaret för det förebyggande arbetet likväl för åtgärder vid händelse av en skadegörelse orsakad av en elev.
- § 21 Kommunens samtliga verksamheter och de kommunala bolagen ska främja tryggheten i samhället och arbeta förebyggande för att motverka skadegörelse. Detta arbete ska regelbundet följas upp.

Angående arbetssätt vid påträffad skada på skolans egendom

- § 22 För arbetssätt vid påträffad skada på skolans egendom se vidare rutin för kommunförvaltningens arbete i samband med skadegörelse på kommunala byggnader och platser.
-